

noviča, iz katere je odnesel raznega blaga za 20.000 din.

En del soboških beguncev prijet. Poročali smo, da je pobegnilo iz zaporov okrajnega sodišča v M. Soboti pet zločincev. Prvega so prijeli orožniki Petra Križaniča na Cvenu pri Ljutomeru. Za Križaničem je padel v Slatini Radenci oblasti v roke Ciril Cajnkar. Prijeti je star 23 let, a je bil pred kratkim obsojen zaradi vlomov in tatvin na 5 let. Oba aretirana so odpravili nazaj v soboške zapore. O treh še neizsledenih beguncih domnevajo, da so se zatekli preko Štrigove kam na Hrvaško.

Cigan je zmaknil stotakov pet ter odkuril urnih pet. Pred dnevi se je v M. Soboti okrog 3. ure ponoči odigral precej buren dogodek. Nekaj trije tuji državljani-izseljenci so namreč naprosili cigana, da bi jih za 200 din odpeljal na postajo. Ker pa niso imeli drobiža, so poslali cigana menjat denar, a ta jo je jadrno odkuril, nakar so ga oni začeli loviti in ga seveda pošteno natolkli.

Prijet tat, ki je kradel vino. Od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji poročajo: V noči na 3. marec je bilo ukradenih iz kleti Albine Starčič v Ritmerku buteljk vina v skupni vrednosti 3500 din. Orožniki od Sv. Marjete niže Ptujja so prijeli nekega moža in izvedli temeljito preiskavo. Našli so 90 buteljk ukradenega vina, 17 sodčkov in steklenic, kozarce in razno drugo pokradeno blago. En sodček so izsledili v gozdu. Zadeli so na 16 ostankov čebelnih panjev in na razno vlomilsko orodje. Prijeti je priznal šest vlomov in tatvin vina ter žganja. Orožniki upajo, da bodo kmalu razkrinkali tolpo, ki je bila že 10 let na delu z vlomom ter tatvinami.

Nočni vlom v železno blagajno. Sredi minulega tedna sta se lotila v noči v Šmartnu pri Litiji dva drzna vlomilca železne blagajne industrialca Pavla Knafliča. Blagajno sta navrtala neslišno od strani s svinjsko nogo ter odnesla iz nje osem tisočakov.

Bogat plen žeparja. Pri blagajni ljubljanske Mestne hranilnice je dvignil te dni Branko Žužek za trdiko A. Smrkolj 65.282 din. Na nepojasnjen način mu je sunil pretkan žepar ves lenar.

Pojasnilo. Z ozirom na našo notico z dne 26. februarja so nam poslali orožniki iz Rogatca tole pojasnilo: Ko so orožniki v nočnem času čakali v Žahenbergu pri Rogatcu na tatu že okoli šest in pol ure v zasedi pri posestniku Mohorku, se je tat počasi priplazil v bližino plena. Iz do sedaj še neznanega vzroka pa je tat, namesto da bi šel po plen, predčasno zbežal. Orožniki so ga takoj po svojih predpisih pozvali, da stoji in stekli za njim, da ga aretirajo. Ta poziv pa sta slišala tudi Mohorko Anton in njegov brat Martin ter sta iz radovednosti kljub predhodni prepovedi orožnikov prišla iz hleva, kjer sta spala, pred skedenj. Ker je eden od bratov Mohorko imel v roki poleno ter se je v nočnem času videlo, kot da bi držal v roki samokres, je bil orožnik mišljenja, da ima pred seboj poznanega nevarnega tatu Repinca Franca in misli s samokresom ustreliti nanj, je takoj s puško pomeril proti Mohorko Antonu in Martinu, ter s kroglo zadel Antona Mohorko v levo ramo.

Ali si že obnovil naročnino?

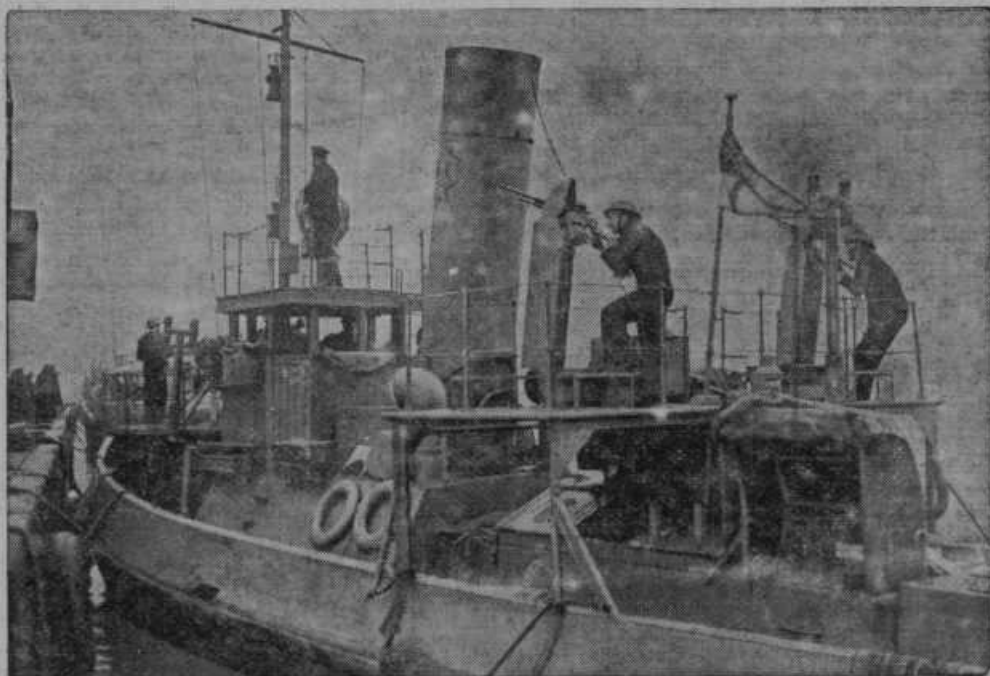

Poskusil sem
eno in drugo, končno ostanem
le pri
„CROATIA“ bateriji

Po svetu

Negotovost položaja na Balkanu. Kakor smo poročali zadnjič, so nekaj ur po slovesnem podpisu pogodbe o pristopu Bolgarije k trozvezi 1. marca na Dunaju, začele prihajati na bolgarsko ozemlje nemške čete, ki so že po vseh večjih bolgarskih mestih in cenijo nemške sile v Bolgariji na 20 divizij. Od teh divizij jih je sedem ob grški meji. Ta teden je pričakovati, da bo naslovila Nemčija na Grčijo ultimatum ali zadnjo zahtevo po sklenitvi miru Grkov z Italijo in glede nemških oporišč na grškem ozemlju. Radi zgoraj opisanih dogodkov sta se mudila na važnih razgovorih v turški prestolnici Ankari in v grškem glavnem mestu Atenah angleški zunanji minister Eden in šef angleškega generalnega štaba Dill. O teh obiskih je bilo objavljeno, da bo Turčija izpolnila svoje obveznosti do Anglije ter Grčije ter da bodo Grki nadaljevali vojno, četudi bi nemške čete skušale iz Bolgarije vdreti v Grkom za hrbet. Veliko se je ugrabilo v minulem tednu tudi o pismu, katerega je poslal predsedniku turške republike vodja rajha Hitler, ki je najbrž ponudil Turčiji nenapadno pogodbo.

Radi zasedbe Bolgarije po Nemcih in radi približavanja nemških vojaških sil Dardanelam je sovjetski radio v minulem tednu ponovno uradno poudarjal, da sovjetska vlada ni bila obveščena o vkorakanju nemške armade v Bolgarijo in da položaj, ki je s tem nastal, ne vodi k okrepitevi miru na Balkanu, temveč k razširjanju vojnega področja in k zapletu Bolgarije v vojno. Kot odgovor na nezadovoljnost Rusije s sedanjo bolgarsko politiko so sovjeti svoje čete umaknili za 46 km proč od turške meje in s tem dali Turčiji možnost, da uporabi celotno svojo armado za primer, da bi se zoperstavila Turčija z oboroženo silo ob strani Grčije nemški armadi, ki namestila prisiliti Grke k sklenitvi miru z Italijo. Opisana trenutna negotovost položaja na Balkanu bo kolikor toliko razčiščena še ta teden, v katerem bodo prišli na dan Nemci s svojimi zahtevami napram Grčiji in se bo v očigled temu dogodku morala odločiti Turčija in Angli-

Angleži so opremlili najmanjše ladje s strojnimi

dremiljejo na vejah, pritise inšpektor Dawls na električno stikalo, ki je v zvezi s vsemi bombami. Po drevju nastanejo eksplozije. Na tisoče vran popada mrtvih z dreves, druge so samo ranjene ali pa omamljene. Na ta način tedensko uničijo do 11.000 vran. Lansko zimo so na podoben način uničili nad 340.000 vran. Proti temu vranjemu pokolju so letos protestirala vsa društva za zaščito živali, trdeč, da vrane prav za prav niso škodljive poljedelcu. V zadevi so slednjič odločili sami poljedelci, ki so odločno izjavili, da jim vrane vsako leto napravijo milijonske škode na posevkih.

Bolnišnica za štorčije. Muslimani štejejo štorčijo za sveto žival. Po njihovi veri je štorčija ona žival, v katero se po-

kakor dobra znanka? Ne, tega ne. Pa zanj je že to sreča, če jo sme pozdraviti, jo nagovoriti in če mu ona prijazno odzdravi in odgovori. Ako čez mejo uide, je ne bo več videl. In vendar mora... Edina tolažba mu je, da stori to njej na ljubo, in čeprav nihče ne ve, kaj žrtvuje, on sam pa ve in na onem svetu bo to tudi Julka izvedela. Potem bo tudi izvedela, kako silno, silno rad jo je imel. Ko bi le tako brez slovesa ne bilo treba iti! Toda kdo reče, da mora brez slovesa? Poslovil se bo na vsak način od nje. Bo že kaj rekla, zakaj da odhaja. V planino še pojde poprej, tam ji nabere šopek planinskih rož za spomin... Ta misel ga je navdala z neko otožno sladkobo in mu je olajšala duševno bolečino.

Drugi dan je mahnil v planino. Ves dan se je klatil po vrhah in grebenih. Natrgal je pol nahrbtnika planinskih rož, potem se je ob studencu pod skalo usedel, odbral je najlepše cvete in jih povil v šopek. Pojedel je kruh, ki ga je imel s seboj, se napil studenčnice in se zvrnil po planinskem mahu, zasanjal z odprtimi očmi in polagoma zadrmlal.

Že so se jele plaziti sence iz dolin, ko se je prebudil, pobral svojo ropotijo in jo z dolgimi koraki ucvrl v dol. Ko se je bližal svojemu domu — Jeruljini koči —, je videl skoz okno, da je v hiši luč. Torej se je teta vrnila, cele tri tedne je že ni bilo. Judež se je razveselil: se bo od ženkice, ki mu je obilo dobrega storila, tudi lahko poslovil. Naglo je stopil v hišo.

»Tonč, dober večer!« ga je pozdravila Jerulja, ki ga je že na koraku spoznala. »Tebe pa dolgo ni. Sem te že očkavala.«

»Vi, teta, pa takoj spet pridete, kadar greste zdoma,« je dejal napol za norce napol za res.

»Tokrat sem pa prav posebej hitela, da bi se prej ko slej vrnila. Bi bila lahko še na Sveto goro šla, bi bila imela lepo tovarišijo, pa mi že v Ljubnem ni dalo miru, ko sem čula, da so v Podkrajju enega pri kegljanju ubili. Zato sem se koj obrnila. Hvala Bogu, da sem te zdravega našla!... Jej, kake lepe rože imaš! Za koga si jih pa nabral? Ali za mene ali za farno Mater božjo ali za kakega drugega svetnika?«

»Ne za vas in ne za kakega drugega svetnika,« se ji je odsmejal. »Saj imate sami dosti rož. Iz vašega koša tako diši kakor pri božjem grobu.«

»Če tvoje gledam, me vse moje nič ne veseli.«

»V nahrbtniku jih še imam, kar vzemite si jih!«

»Bog lonaj! Jaz sem ti tudi nekaj prinesla za odpustek, na!«

Dala mu je obe roki polni hrušk.

»Jej, so sladke! Takih v našem kraju ni,« je rekla in jela iz Tončevega nahrbtnika pobirati cvetje. Vmes je klepetala:

»Moj Bog, je to hudo zaradi Meleznika, ali ne, Tonč? Kako se meni revež smili!«

ja, da pošljeta Grkom pomoč ne samo v letalih, ampak tudi v četah.

Rooseveltoy zakon o neomejeni pomoči Angliji sprejet. Ameriški senat je sprejel 8. marca po 17 dnevni obravnavi s 60 proti 31 glasovom zakon o pomoči za demokratske države. Zakon daje predsedniku Rooseveltu pravico posojati, zamenjavati in prevažati vojne potrebščine, kakor se zdi njemu primerno. Ameriške bojne ladje bodo lahko spremljale prevoze z angleškim orožjem, ameriška vojska se bo lahko bojevala na tujih tleh. Angleške vojne in trgovinske ladje se bodo lahko popravljale v Ameriki. Po sprejetju bo zakon

podpisal Roosevelt 12. marca in se bo začel takoj izvajati. O novem zakonu je rekel Roosevelt: »Ameriška pomoč ne bo prenehala, dokler ne bodo zrušene vse diktature sveta, ki skušajo človeštvo vsiliti svoj red.« Angleži si od te pomoči obetajo sigurno zmago.

Roosevelt čestital »Amerikanskemu Slovence« k 50 letnici. Ameriški Slovenci slavijo letos 50 letnico svojega dnevnika »Amerikanski Slovence«, ki izhaja v Čikagu. K zlatemu jubileju je poslal predsednik Roosevelt uredniku »Amerikanskemu Slovence« lastnoročno pismo, v katerem čestita k veselemu dogodku zlatega jubileja.

Kratke tedenske novice

Nevtralnost Jugoslavije je po mnenju švicarskih listov tako na višku, da bi bilo brezpogojno treba visoko šolo za nevtralnost ustanoviti v Jugoslaviji, ako bi bilo tozadevno vprašanje sproženo.

Splošni položaj na albanskem bojišču se v zadnjem času ni spremenil. V krajevnih bojih so ujeli Grki 2000 Italijanov, med njimi generala alpincev, ki je dosegel generalski čin šele pred petimi dnevi.

Tolmač grške vlade o bojih v Albaniji je razodel, da so italijanski ujeti častniki izpovedali: Mussolini je bil pred nekaj dnevi osebno na albanskem bojišču in je obiskal prednje odseke fronte pri albanskem mestu Tepeleni.

Nemški strmoglavci so prispeli v velikem številu na italijanske Dodekaneške otoke, kjer so zasedli vsa letališča.

Bolgarija ima mobiliziranih skupaj 17 divizij. Sedem divizij so poslali na južno mejo Bolgarije, dve pa na grško mejo. Konjenica je bila poslana v razne obmejne kraje.

Vodja bolgarske opozicije, bivši ministrski predsednik Mušanov, je pobegnil v letalu iz Bolgarije v Solun.

Ruski sovjeti so prepustili četrto slovansko državo svoji usodi z opravičilo, da jih ni bilo zraven, ko se je to kuhalo.

Klanje goveje živine je v Romuniji prepovedano. Mesarji bodo smeli prodajati le svinjsko, ovčje, kozje in konjsko meso.

Od francosko-nemškega premirja dalje so zasedle angleške pomorske sile 108 francoskih ladij. Francoske trgovske ladje bodo spremljale od sedaj naprej vojne ladje, da Francozi ne bodo umirali od gladi — tako je sklenila francoska vlada.

Abesinski cesar Haile Selasie je prevzel na zavzem ozemlju okrog Tanskega jezera oblast v svoje roke in uvedel etlopsko zakonodajo.

Angleško prestolno mesto London je doživelo doslej radi nemških letalskih napadov 500 preplahov (alarmov), ki so trajali 1286 ur ali 53 dni.

Izdelan je triletni načrt o pomoči Amerike za Anglijo. Ta načrt obsega dobav za 180 milijard dolarjev.

Zedinjene ameriške države imajo v trdnjavi Knox za 14 milijard dolarjev zlatih palic. Zedinjene države pa razpolagajo v celoti z zlato zalogo, ki predstavlja vrednost nad 22 milijard dolarjev.

Med Slanom in francosko Indokino je bila na posredovanje Japonske v Tokiju 9. marca podpisana mirovna pogodba na škodo Indokine.

Japonski zunanji minister Macuoka bo prispel v kratkem na povabilo nemške vlade v Berlin in bo obiskal tudi Rim.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Zavedna Slovenka umrla pri Sv. Duhu na Ostrnem vrhu. Po dolgoletni težki bolezni ter vdanem trpljenju smo položili k večnemu počitku Marijo Kramp. Bila je poštna, radodarna, skrbna žena ter gospodinja in dobra mati številnim otrokom, kateri so že skoraj vsi preskrbljeni. Zapustila jim je za doto globoko vero v Boga in ljubezen do domovine. Dragi mamici naj bo slovenska zemlja lahka, njeno družino pa naj tolaži Vsemogočni!

Znamenitega cerkvenega pevca so pokopali pri Sv. Ani v Slov. goricah. V sredo, 5. marca, je bil slovesno pokopan Franc Feiertag, p. d. Ocvirk. Znamenit je bil ta mož radi svoje globoke in resnične pobožnosti, kot prijeten družabnik in predvsem kot dolgoleten izvrsten cerkveni pevec. Njegovo življenje se je odražalo v pridnem delu, v pobožni, goreči molitvi in v petju. Kar je bil, to je bil cel in ves. Njegova pobožnost je bila otrokonežna obenem pa možatokrepka in neprilijena, ni odbijala, ampak le pridobivala. Bil je versko globoko izobražen, imel je v obliini meri dar modrosti in vednosti, poznal je resnice svete vere, sveto pismo in življenje svetnikov kakor malokdo. Pri vsem tem pa je zvesto poslušal pridigo in božji nauk v cerkvi in je živel kakor pravični ves iz vere in po veri. Njegovo lepo življenje je potekalo v neprestani molitvi. Molil je pa zares z duhom in s srcem ter veliko in povsod: z lepim možatim, krepkim glasom doma in v cerkvi, pri procesijah in kot mrliški ogleda pri bolnikih in mrljčih. Pa je bila njegova molitev zares lepa in prijetno doneča in ne kričeča, ker je kipeala iz globoko pobožnega srca. Bil je zvest član apostolstva mož in mladeničev ter je bil ud III. reda 58 let. Vstopil je kot 17 leten fant. Neprerivno so njegove zasluge za cerkveno petje. Franc Feiertag je bil rojen pevec in tega talenta ni zakopal, ampak z njim kupčeval in ga razvil do visoke popolnosti. Pel je rad, lepo in z veseljem. Cerkevni pevec je bil 61 let, skoraj vse življenje, do zadnjega. Tudi pri petju je bil zvest in natančen, obenem pa skromen in ponižen. Ljubil Bog mu bodi bogat plačnik! Lepo življenje je tudi lepo končal in je v ponedeljek, 3. marca, tudi lepo in mirno pri zavesti v Gospodu zaspal. Cerkevni pevski zbor mu je v slovo zapel. Ker je

umetno petje tako rad imel! Spomenik mu postavimo pa tak — da vsak mu skuša biti ves enak!

Prednica Marijine družbe umrla pri Sv. Trojici v Slov. gor. V nedeljo, 2. marca, je za vedno zatisnila oči prednica dekliške Marijine družbe Mica Padovnikova iz Zg. Senarske. Bila je vzorno dekle in štirinajst let nadvse marljiva prednica Mar. družbe, kateri bo težko najti enake naslednice. Že v jeseni je pričela bolehati, nakar je bila operirana v mariborski bolnišnici. Po povratku domov se ji je stanje zopet poslabšalo, čemur tudi ponovni obisk bolnišnice ni mogel pomagati. Umrla je za črevesno jetiko. Vse sela in živahna narava je tudi med boleznijo ni zapustila in junaka je prenašala trpljenje. V življenju je bila nadvse marljiva in se je v skrbi za dom tako rekoč izčrpala. Marijina družba ji je bila vse. Zanj se je zanimala tudi v najhujši bolezni. Pa tudi v drugih organizacijah se je udeleževala. Tretjemu redu je pripadala že od mladosti, v dekliškem krožku se je udeleževala zlasti z vneto agitacijo pri mlajših. Ne samo sebi živeti, temveč tudi drugim koristiti, je bil pravec njenega življenja. Umrla je v 44. letu svoje starosti in bila pokopana v torek, 4. t. m. Udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bila priljubljena. Ob odprtem grobu so se poslovili od nje g. župnik, odbornica MD iz Zg. Senarske in tajnica dekl. krožka. Priporočamo jo v molitev in blag spomin. Počivaj v miru blaga duša!

Marijina družbenica in tretjerednica umrla pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Dne 18. februarja smo pokopali 82 letno vdovo Marijo Zemljč z Ročice. Bila je kot družbenica Marijina ter zvesta tretjerednica po besedah g. dekana res močna žena v veri in odločna v besedi, kjer je šlo za Boga in za krščansko življenje. Bila pa je tudi preskrbna mati svojim otrokom, o čemer pričajo trije vzorno vzgojeni sinovi. Naj ji bo zemljica lahka!

Odprta dan in noč so groba vrata... Tako s pesnikom smo zatožili vurbarski farani, ko se je dan za dnevom oglašal mrtvaški zvon. Zazvonilo je 83 letni Elizabeti Zelenik v Krčevcih, ki je bila poročena pri Sv. Urbanu pri Ptuj

»Zakaj Meleznik? Saj Meleznika niso ubili,« se je Judež čudil.

»Vem, vem. Tinč se mi tudi smili, sem vso pot za njega molila... Pa Meleznik je bil tako dober mož, zdaj ga bodo pa obesili.«

»Kaj še! Kdo pa je to rekel?«

»To sem vse grede izvedela. Pri Dobrunki sem bila, ji jajca nosim, njen mož je na sodnji, ima tiste čez, ki so zaprti, tista mi je rekla, da je Meleznik in da mu ne bo nič pomagalo, če še tako taji. Kdo bi si bil mislil, da bi Meleznik mogel človeka ubiti!«

»To še ni prav nič gotovo. Saj mu nihče ne more dokazati, da je on Tinč.«

»Je že gotovo, je rekla Dobrunka. Mrkačev Luka ga je videl, nož je tudi njegov, nihče drug ga ni mogel kakor Meleznik. Dobrunkin mož pravi, da je že obsojen.«

»Dobrunkin mož ima slamo v glavi. Saj še niso sodili, sodili bodo v mestu na okrožnem sodišču.«

»Jaz bi mu privoščila, da bi si vsaj življenje rešil. Najbolj smili se mi Katra. Moj Bog, je to hudo: mlada žena pa kup majhnih otrok, nobeden še ni za šolo, najmanjši pa je še v zibki. Danes sem jo srečala — o ti ljubi Bog!«

»Kaj pa reče?« je razburjeno vprašal Judež.

»Kaj bo rekla? Saj ne spravi besede iz sebe, kar jok jo sili, očesa ima čisto rdeča. Upanja nima nobenega več. Hotela sem ji dati kavo, Dobrunka mi jo je dala, da bi

jo imela za svetli večer, pa je ni hotela vzeti. Ničesar noče, le Tevž naj bi prišel, enkrat še samo naj bi prišel, tako ti stoka in tarna revica.«

Judeža je Jeruljina pripoved pretresla. Jerulja pa je nadaljevala:

»Viš, že tolikokrat sem ti rekla: vsa nesreča na svetu pride od ženitve. Kaka ti je bila Katra, ko je bila še dečla: lepa, nedolžna, rdeča in zmeraj vesela, še bolj vesela, kakor je Marička, njena sestra! Ko bi bila sama ostala, bi si še danes lahko pela. Ali ji je bilo treba, da se je vpregla v ta nesrečni zakonski stan? Zdaj jo tepe.«

»Zakon vendar ni nič slabega.«

»Slab ne rečem, da bi bil. Dober pa tudi ni. Saj ne prinese drugega kakor skrb pa reve in nadloge. Bog je že vedel, kaj je naredil, pa ko bi bila jaz namesto njega — Bog mi odpusti — jaz bi sedmega zakramenta ne bila ustanovila, namesto sedmega bi bila rajši napravila nekaj drugih... Lepšega stanu ni, kakor je deviški stan. To vem jaz.«

»Vsi ljudje pa ne morejo ostati samski.«

»Zakaj ne? Samskim se vselej bolje godi kakor oženjenim. To si sama izkušam. Ne sejejo in ne žanjejo in vendar jih nebeški Oče redi. In ko bi vse ženske prišle z belim vencem na oni svet in ko bi vsi moški prišli z lilijo v roki pred večnega Sodnika, bi vsi koj takoj lahko odrajali v nebesa. Ali si moreš kaj lepšega misliti? Zato pa, Tonč, ubogaj me in ne ženi se nikoli!« (Dalje sledi)

smrti preseli duša umrlega človeka. Ne boste našli muslimana, ki bi ubil škorkljo ali pa ji storil kaj žalega. Če pa musliman naleti na bolno ali ranjeno žival, ji nudi kar največjo pomoč in nego. V maroškem mestu Fezu pa so pred nedavnim celo otvorili bolnišnico za škorkle, ki lahko sprejme naenkrat sto bolnih »pacientov«.

Človek, ki tehta na zemlji 100 kg, bi tehtal na Marsu samo 40 kg. Če skoči na zemlji 2 m visoko, tedaj bi skočil na sosednem planetu 5 m visoko.

Turki se učijo latinščino. Turški prosvetni minister je s posebnim odlokom osnoval prosvetni oddelček za latinski jezik. V turške srednje šole bo v kratkem uvedeno obvezno učenje latinskega jezika.